

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 310/2024
21.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Томе Зорића и Ивана Стефановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 74/19 од 28.12.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 301/2023 од 09.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Томе Зорића и Ивана Стефановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 74/19 од 28.12.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 301/2023 од 09.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу К 74/19 од 28.12.2022. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због по једног кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, за која су им утврђене казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 8 (осам) месеци и по једног кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, за која су им утврђене казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 8 (осам) месеци, па су осуђени на јединствене казне затвора у трајању од по 2 (две) године и 4 (четири) месеца, које ће издржати по правноснажности пресуде, а у које им се има урачунати време проведено у притвору.

Истом пресудом обавезани су окривљени АА и ББ, да сваки понаособ плате оштећеном ВВ износ од по 288.750,00 динара, на име заступања од стране пуномоћника, као и износ од по 102.700,00 динара, на име имовинскоправног захтева, те Вишем суду у Нишу, на име паушала, износ од по 20.000,00 динара, а окривљени ББ и износ од 11.800,00 динара, на име трошкова кривичног поступка, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 301/2023 од 09.11.2023. године делимичним усвајањем заједничке жалбе окривљеног АА и његове супруге ГГ и заједничког браниоца окривљених АА и ББ, а по службеној дужности, сагласно начелу привилегије здруживања из члана 454. ЗКП и у односу на окривљеног ББ, преиначена је првостепена пресуда Вишег суда у Нишу К 74/19 од 28.12.2022. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, па су окривљенима због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, утврђене казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 4 (четири) месеца, а због кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, казне затвора у трајању од по 1 (једне) године, а за која кривична дела су првостепеном пресудом оглашени кривим па су осуђени на јединствене казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 8 (осам) месеци, у које им се урачунава време проведено у притвору, како је то наведено у изреци пресуде, док су у преосталом делу наведене жалбе, као и жалба окривљеног ББ, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Томо Зорић и Иван Стефановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд одложи или прекине извршење правноснажне пресуде, те побијане пресуде укине и окривљеног ББ ослободи од оптужбе,

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, је неоснован.

Браниоци окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП наводећи да је, с обзиром на запрећену казну за кривична дела која су предмет оптужбе, те позивајући се на одредбе чланова 103. тачка 3) и 104. став 1. Кривичног законика, у време доношења побијаних правноснажних пресуда, већ наступила застарелост кривичног гоњења кривичних дела за која је окривљени оглашен кривим и осуђен и то за кривично дела из члана 214. став 1. Кривичног законика, учињено 25.09.2011. године, дана 25.09.2021. године, а за кривично дело из члана 214. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, учињено 18.02.2012. године, дана 18.02.2022. године, а о чему су нижестепени судови морали да воде рачуна по службеној дужности.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд, оцењује неоснованим.

Из списка предмета произилази да је првостепеном пресудом окривљени АА оглашен кривим и осуђен да је дана 25.09.2011. године извршио кривично дело изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, а дана 18.02.2012. године кривично дело

изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, за која кривична дела је прописана казна затвора од једне до осам година.

Одредбом члана 103. тачка 3) Кривичног законика, прописано је да ако у овом закону није друкчије одређено, кривично гоњење не може се предузети кад протекне десет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко пет година, а одредбом члана 104. став 6. Кривичног законика, прописано је да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Следствено изнетом, а сходно напред цитираним одредбама члана 103. тачка 3) и члана 104. став 6. Кривичног законика, по налажењу Врховног суда, застарелост кривичног гоњења окривљеног АА, због кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. Кривичног законика, које је учињено 25.09.2011. године, наступила би тек 25.09.2031. године, док би застарелост кривичног гоњења овог окривљеног због кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, које је учињено 18.02.2012. године, наступила тек 18.02.2032. године.

Како је првостепена пресуда донета дана 28.12.2022. године, а другостепена пресуда дана 09.11.2023. године, односно пре наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, за наведена кривична дела, то доношењем наведених пресуда није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА.

У вези са наведеним, Врховни суд налази, да одлуке на које се позивају браниоци у поднетом захтеву (Кзз 1104/19 од 06.11.2019, Кзз 578/16 од 19.05.2016. године, Кзз 149/16 од 02.03.2016), не говоре у прилог тврдњама бранилаца да је у односу на кривична дела за која је окривљени АА оглашен кривим и осуђен наступила застарелост кривичног гоњења, пре доношења побијаних пресуда. Ово стога, што је Врховни суд, приликом доношења наведених одлука, у различитим кривичноправним ситуацијама, као и приликом одлучивања у овом случају, водио рачуна о томе да тек наступањем двоструког рока предвиђеног за застарелост кривичног гоњења наступа апсолутна застарелост, након чега није могуће кривично гоњење, док су браниоци у поднетом захтеву, застарелост кривичног гоњења везали искључиво за рок релативне застарелости кривичног гоњења, који се прекида сваком процесном радњом која се предузима против окривљеног.

Браниоци окривљеног у осталом делу захтева указују на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, с тим што образлажући наведену повреду закона браниоци полемишу са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама, посебно истичући да је у ранијем поступку окривљени, услед недостатака доказа да је учинио кривична дела за која се терети, ослобођен од оптужбе, док је у поновљеном поступку, на основу истих доказа, побијаним пресудама оглашен кривим и осуђен, чиме заправо указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП), којим питањем се детаљно бавио другостепени суд, у образложењу своје пресуде, док Врховни суд ове наводе бранилаца није разматрао, јер повреда одредбе члана 440. ЗКП, не спада у круг повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**